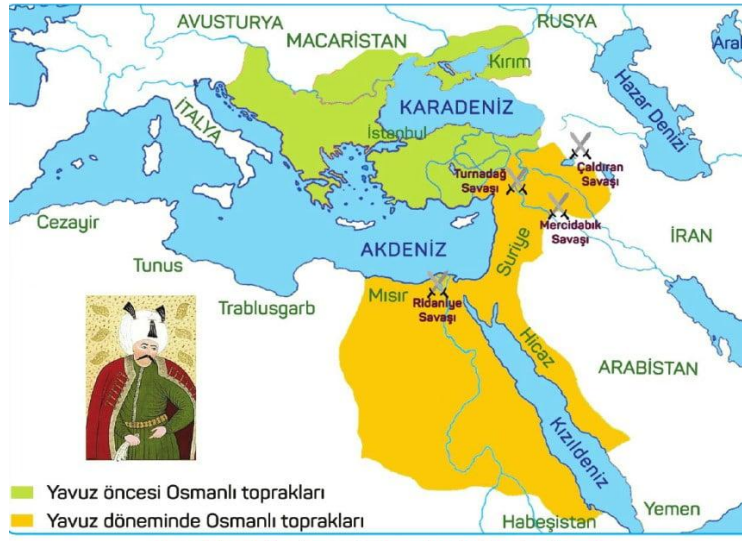

I. SELİM (YAVUZ) DÖNEMİ (1512 -1520)

Yavuz Sultan Selim döneminde Osmanlı Devleti'nin ulaştığı sınırlar

II. Bayezit'in üç oğlu vardı. Büyük oğlu Ahmet; Amasya'da, ortanca oğlu Korkut; Manisa'da, küçük oğlu Yavuz Selim; Trabzon'da vali idiler. II. Bayezit, Selim'in tahta geçmesine karşıydı, çünkü **Şehzade Ahmet'in** tarafını tutmaktaydı. Yavuz Selim hükümdar olmak istiyordu. Ancak; padişah olma konusunda vâris, kanunen belirlenmediği için, tahta geçmek için harekete geçti. Bu gaye ile Trabzon'dan Kefe'ye giden Yavuz Selim, kayın pederi Kırım Hanı Mengüli Giray'dan aldığı kuvvetlerle Trakya'ya geldi. Babası II. Bayezit ile Çorlu yakınlarında yaptığı savaşı kaybeden Yavuz Selim, **Kefe'ye kaçtı. II. Bayezit, yerine oğlu Ahmet'e bırakmak için onu İstanbul'a çağırdı.** Ancak Yeniçerilerin ayaklanması ve Yavuz'u istemesi sonucu II. Bayezit, padişahlığı oğlu **Yavuz Selim'e** bırakmak zorunda kaldı (**1512**).

Saltanatının ilk dönemlerinde kardeşleri ile yaptığı saltanat mücadelesini kazanmak için önce Şehzade Korkut'u daha sonra da Şehzade Ahmet'i yakalatıp öldürdü. Ve böylece içteki sorunu çözen Yavuz Sultan Selim, bundan sonra Doğu siyasetine ağırlık vermiştir.

Yavuz Sultan Selim'in temel amacı İslam dünyasında birliği sağlamaktır. Bunun için Türkistan'a kadar ulaşmak istiyordu. Hindistan ve Çin'in haritalarını çizdiren Yavuz Sultan Selim, Yeniçeri **Ocağı'nı** yeniden düzenledi ve donanmayı güçlendirdi.

Yavuz Sultan Selim batıdaki devletlerle yapılmış olan anlaşmaları yenileyerek doğuya yöneldi. Doğudaki faaliyetleriyle oğlu Kanuni Sultan Süleyman'ın Avrupa ve Akdeniz'deki faaliyetlerine ortam hazırlamıştır.

Osmanlı - İran İlişkileri:

Yavuz Sultan Selim'in hükümdar olmasından sonra Safavilerin güçlenmesi Yavuz Sultan Selim'in Türk İslam Birliğini kurmasında büyük bir engel olarak görmüştür. Bu durumu çözmek amacıyla İran üzerine sefere çıkmıştır. İki devlet arasında yapılan Çaldıran Savaşı'nda (**1514**) Şah İsmail yenildi. Bu savaşta Osmanlı ordusunun ateşli silâhlara sahip olması, savaşı kısa sürede sonuçlandırmış ve Osmanlılar kesin zafer kazanmıştır.

Çaldıran savaşının sonuçları;

—Anadolu'da Safevi tehlikesi önlenmiştir.

—Tebriz - Halep ve Tebriz - Bursa arasındaki İpek yolu Osmanlı denetimine girmiştir.

—Doğu ve Güneydoğu Anadolu ele geçirilmiştir. Çaldıran Savaşı dönüşünde **Dulkadiroğulları Beyliği** üzerine bir sefer yaparak **Turnadağ Savaşı (1515)** ile bu beyliğe son verdi ve toprakları Osmanlılara katıldı. Ayrıca bu savaş sonucunda Çukurova'daki Ramazanoğulları Beyliği de Osmanlı Devleti'ne bağlandı.

—Anadolu'da Türk Birliği kesin olarak sağlandı.

—Çaldıran Zaferi ile kazanılan topraklar, Osmanlılar ile Memlûkleri komşu yaptı ve Osmanlılar ile Memlûklerin arasının açılmasına neden oldu.

Not: Dulkadiroğulları Beyliğinin Osmanlı Devleti'ne katılmasından sonra Anadolu'da **Türk siyasal birliği kesin olarak sağlanmıştır.**

Osmanlı - Memlûk İlişkileri:

Fatih'in son zamanlarında bozulmaya başlayan Osmanlı-Memlûk ilişkileri, II. Bayezit döneminde daha da gerginleşti. İki ülke arasındaki ilişkilerin bozulmasının başlıca nedenleri şunlardı:

Memlûk hükümdarı Kayıtbay'ın, II. Bayezit'in kardeşi Cem Sultan'a bir hükümdar gibi davranması ve Osmanlılara karşı Karamanoğlu Kasım Beyi desteklemesi, Memlûklerin, Dulkadiroğulları Beyliği'nin iç işlerine karışmaları, Ramazanoğulları Beyliği'ni egemenlikleri altına almak istemeleri.

Osmanlılar ile Memlûkler arasında 1485'te başlayan ve 1491'e kadar devam eden savaşlarda, Osmanlılar çoğu zaman başarılı oldular. Her iki taraf için de büyük kayıplara neden olan bu savaşlar, Tunus hükümdarının aracılığıyla sona ermişti. Osmanlılar, ele geçirmiş oldukları Çukurova yöresini II. Bayezit döneminde Memlûklere bırakmıştı. Yavuz Sultan Selim zamanında Dulkadiroğulları Beyliği'ne son verilmesi, iki ülke arasındaki ilişkileri gerginleştirdi. Ayrıca Memlûk Sultanı **Kansu Gavri**, Yavuz Sultan Selim'in kardeşi Şehzade Ahmet'in oğlu Kasım'ı himayesine alarak bunu Osmanlılara karşı bir tehdit olarak kullandı.

Müslümanlarca kutsal kabul edilen Mekke ve Medine'nin Memlûklere bağlı olması,

Abbasi halifesinin Mısır'da bulunması,

Baharat Yolu'nun sona erdiği limanların Memlûklerin elinde bulunması Memlûklere İslâm Dünyasında üstünlük sağlıyordu.

Memlûklerin bu özellikleri Yavuz Sultan Selim'in amacı ile çakışıyordu. Çünkü Yavuz Sultan Selim'in amacı; **Türk ve İslâm dünyasını tek bir yönetim altında toplamaktır.**

Bu nedenle Osmanlılar Memlûklere saldırdı ve yapılan her iki savaşta Memlûk ordusu dağıtılarak yenilgiye uğradılarak Memlûk Devleti'ne son verildi.

Not 1: Yavuzun yönetimi eline alması ve 1517 yılında halifeliği eline geçirmesi ile birlikte Osmanlı döneminde teokratik yönetim başlamıştır.

Not 2: Memleket genişleme döneminde eyaletlere ayrılarak yönetilmeye çalışılmıştır.

Mısır Seferi'nin Sonuçları;

- Memlûk Devleti yıkılmış, **Suriye, Filistin ve Mısır** Osmanlı topraklama katılmıştır.
- Kıbrıs, Girit ve Rodos adaları dışında Doğu Akdeniz Osmanlı egemenliği altına girmiştir.
- **Hicaz** Osmanlı himayesine girmiştir.
- Abbasi halifesi ve kutsal emanetler İstanbul'a getirildi.

- Halifelik Osmanlı Devleti'ne geçmiş, böylece Osmanlı Devleti teokratik bir karakter kazanmıştır.
- Bu seferden sonra Osmanlı Devleti İslâm dünyasının, lideri olmuştur,
- Elde edilen ganimetlerle Osmanlı hazinesi zenginleşmiş.
- Doğu Akdeniz'den geçen Baharat Yolu Osmanlı egemenliğine geçti, fakat Avrupalıların Ümit Burnu Yolu'nu bulması Osmanlı Devleti'nin istediği kazancı elde etmesini engellemiştir.
- Venedikliler; Kıbrıs'ı ve Rodos için Memlûklere ödediği vergiyi Osmanlı Devleti'ne ödemeye başlamıştır.
- Mısır'ın ele geçirilmesi ile Kuzey Afrika'nın fethi için önemli bir üs elde edildi.
-